

Nove prilike u okviru faze pregovora o stabilizaciji i pridruživanju grade se na Daytonskim osnovama

Bosna i Hercegovina je uspjela prevazići politički i ekonomski kolaps od prije deset godina i započeti proces pregovora o priključenju Evropskoj uniji upravo zbog toga što je Daytonski sporazum predstavljao “veoma promišljen spoj odgovarajuće čvrstine i nepopustljivosti neophodnih da se očuva mir, te fleksibilnosti koja omogućava reforme”, rekao je visoki predstavnik, Paddy Ashdown, danas na međunarodnoj konferenciji o BiH koja se održava u Daytonu, Ohio.

“Osnovna lekcija koju smo naučili je da politički dogovori nisu, i ne mogu biti, uklesani u kamenu”, rekao je visoki predstavnik. Takođe je naglasio da se Daytonski proces odvijao u efikasnom sigurnosnom okviru koji je prvo osiguravao NATO, a zatim EUFOR, te da je ovaj proces bio uspješan upravo zahvaljujući spremnosti da odgovori na različite izazove – korištenje bonskih ovlasti bilo je usmjereno ka uklanjanju “centara opstrukcionizma”, dok su odredbe ekonomske i političke prirode za koje je ustanovljeno da su neprovodive ili izuzetno rasipne racionalizirane postizanjem pragmatičnog konsensusa.

Ovo je omogućilo Bosni i Hercegovini da uspješno pređe put od osnovne implementacije mira, preko poslijeratnog oporavka, do početka procesa priključenja Evropskoj uniji.

“BiH je, na početku ove decenije, još uvijek bila daleko od ispunjavanja savremenih evropskih normi u pogledu političkog predstavljanja, građanskih prava, mogućnosti pristupa pravnoj pomoći i osnovne efikasnosti administracije”, rekao je visoki

predstavnik. "Model pomoću kojeg smo nastojali provesti efikasne reforme u kontekstu posebnih društvenih i političkih uslova BiH bio je stvaranje ključnih institucija na državnom nivou, koje upravljaju visoko decentraliziranom zemljom. Ovo je model koji je nastao kroz Daytonski proces. U izgradnji ovog modela nastojali smo da BiH dovedemo do cilja do kojeg želi doći velika većina njenih građana, a taj cilj je biti nepovratno na putu ka funkcionalnoj državnosti i putu koji vodi u Evropsku uniju i NATO".

Visoki predstavnik je rekao da je prethodnu deceniju obilježila duga i teška borba građana BiH koji su se "često morali nositi sa teškoćama koje su se mogle izbjeći da su njihovi politički lideri pokazali veću kreativnost i veću mudrost". Međutim, naglasio je da je politički establišment u posljednje vrijeme "skupio potrebnu hrabrost i kreativnost kako bi prevazišao preostale prepreke".